

RAT "Estonia" kunstinõukogu

koosolek 17. juunil 1963.a.

Koos olid: sm.-d. Hammer, Maasik, Päri, S.Ots, Ojamaa, Järvela, Raudsepp, V. Järvi, Plees, Roolaid, Tamberg, Väljaots, N. Järvi, Mägi, Renter.

P ä e v a k o r d: 1) "Carmeni" peaproovi arutelu
2) repertuaar
ooperid: "M-me Fifi" ja "Hispaania tund", "Pildid näituselt"
"Tannhäuser", "Borgi ja Bess". Balletid: "Lootuste rand",
"Romeo ja Julia"

Operetid: kaasaegne operett "Muinaslugu muusikas" R.Valgre, Raudmäe. Libr. J. Järvet - S. Nõmmik.

2) M-me Dubarry"

J. Strauss "Viini veri"

Sm. Hammer esitas ülalloetletud plaani tuleva aasta repertuaari kohta.

Sm. S. O t s kas endises lavastuses oli lõpus kopüüre? Ennem oli lõpp lakoonilisem. Praegu on liiga palju edasi tagasi sammumist.

Sm. V. J ä r v i: Oli küll.

Sm. E. T a m b e r g: Praegu on etendus ülemäära pikk.

Sm. N. J ä r v i: Ei ole õigus midagi välja jätta autori muusikast. Kõik kopüürid tuleb lahti teha. Klassikaline ettekanne peab jääma sellisena nagu ta on. Kui tantsud on liigsed, siis siin võib kärbet teha.

Sm. P. M ä g i: Mulle tundub üldmuljena, et see on noorte jaoks liiga raske ülesanne. Ooperi ideed ei tule välja. Mina isiklikult lootsin Tautsist rohkemat. Kas ettevalmistus oli lühike - osa on tema jaoks veel raske. Krummiga olen rahul - kuid tal esineb väsimuse tundemärke. Ta on hakanud lahtisemalt laulma, juurde on tekkinud mingi eriline kahin, ebapuhtus. Ta on vist jäetud omapead. Kuid kuju loob ta päris hea. Väljarvatud lõpustseenis. Carmen nõuab valmis lauljat ja valmis näitlejat. Kas Tauts on siiski C armen? Lavastajana Väljaots on selle lühikese ajaga teinud mida suutis. Uut midagi erlist ei jõuagi - see on soojendatud asi. Meie repertuaari see siiski rikastab.

Sm. H a m m e r: Kas tükki sellise kujuna võib välja lasta?

Sm. P. M ä g i: Miks mitte, see on ju lõpetajate eksamierten-

dus. N. Järvi on dirigendina teinud tubli töö.

Sm. M a a s i k: Täna läks ooper paljude tagasivõtmistega. Kogenud näitleja võib sellist asja lubada. Kuid kuidas mõjub see noortele, kes on laval esimest korda? Vokaalselt kas see oli õige valik anda Tantsu Carmen. Keskmise register peaks voolama. I vaatus läheb kaotsi. Rõõhul olen ma kõrtsi pildis temaga. Lõpu pildis oli ju katastrofaalne olukord tema häälega. Kas ta suudab esietendusel osa selliselt lõpule viia. Tantsu on tema jaoks liiga palju. Miks on lähenemine nii kurtisaanlik Carmenile - see on suur süü väljaotsale. Selline osatäitmine ei kaunista Carmenit vaid võtab temale palju alla. See on noorele näitlejale liig, ta läheb nüantssteenidele ohvriks. Ta kardab, et on liig pikk ja hoiab end peaaegu külkkis. Siin peab lavastaja otsustavalt tegutsema. Lauale hüppamine on liiga vulgaarne.

Krumm on väsinud. Intonatsioonilt tõuseb ja vajub. Mulle ta siiski meeldis. Tema peaks siiski veel vabamalt laulma, ta peaks avanema. Osa on siiski ühtlane ja küps. Eriti meeldis mulle Orav toreadoorina. Sm. Haamer on väga kirjuks läinud. Kui ta meile eksamikomisjoni ees esines, siis oli ta palju ühtlasem ja me olime tema materjalist vaimustuses. Nüüd on ta aga tagasi läinud. See on pretensioon õppejõule. K. Räästas oli hea. Carmenile peaks kaasa aaria ajal natukene kõrgemale tõstma või ära kasutama esipoodiumis. Kvintett mulle meeldis. Rühmitus oli ilus.

Sm. N. J ä r v i: Tauts oli väsinud, sest seljataga oli eriala riigieksam. Tauts laulis poole häälega. Mul ei olnud võimalusi vigu parandada. Jäi ainult tänane proov, sellepärast ma teingi neid peatusi, et vähegi parandada olukorda.

Sm. E. T a m b e r g: Tore, et see etendus siiski teoks sai. Saab ka külalisi kasutada. Kui võtta pealesõjaaegset repertuaari, kas ei ole Tauts ja Krumm siiski parimad, kes meil on olnud. Kuid siiski oleks neilt kahelt rohkem oodanud - neil on ju kõik eelused selleks. Carmen on põhiliselt väga aus - siin häiris kekkumine, mängitsemine nii saali kui lava poole. Siin on midagi lahti mõtlemisega. Mind rõõmustas Haamer ja Orav. Haamer oli haruldaselt siiras. Orav tore III vaatüses. Kui asi tuli välja noortega, oleks tähtnud siiski ka lavastuse juures näha midagi uut. Etendus on siiski pikk ja väsitav. Kas sügisel ei saaks siiski veel proove, et viia lavastus korrektsemale tasemele.

Sm. P l e e s: Carmen viskab mõõga maha ja mütsi ja pärast vedeleb see kogu aeg pörandal, see segab väga. Miks koor kiskuma läheb? Sellest ei saa mina aru. Miks lauda tõstetakse edasi-tagasi? Tavaliselt kõrtsis seda ei tehta.

Sm. S. O t s: Tautsil on juba nimi olemas. Kui see nüüd Carmeni osasviltu läheb. Tundub, et temale ei ole antud õiget kujutlust Carmeni iseloomust. Kuidas teda nüüd aidata? Seda tuleb teha väga delikaatselt. On kahju, et Tauts ei anna selle etendusega seda, mida temalt oodatakse. Tema Carmen ei ole sisemiselt ilus kuju. Ei

tunneta tugevat natuuri.

Sm. P ä r i: Tantsijad peavad olema mustlased - musta juustega, mitte blondid - meeskoor ei ole soldatid. Krumm mulle meeldib.

Sm. P. M ä g i: Koorile peab au andma, on lühikese ajaga suure töö ära teinud.

Sm. V ä l j a o t s: Rahuldust kuidugi see lavastus ei paku.

Tantsis Carmenit veel ei ole. Ta on veel väga laiali. Me oleme

siiski teinud tublisti stuudiotööd, kuid ta ei pea vastu, ta on

siiski veel liiga noor, just näitlejameetsterlikkuse poolest. Lava-

proove oli väga vähe. IV vaatust tehti laval täna alles teist kor-

da. Proovisaalis oli asi teisiti, seal oli koondatud, kuid laval

hajus kõik ära. Mind segavad need vanad dekoratsioonid ja kos-

tüümid. Lauluga on Krumm ja Orav alla läinud. - "I" tähed, Oraval

lai "s". Seda peab hakkama kohe välja juurma. Tantsu ma katsun

maha võtta. Hispaanlased ei tantsi kunagi ilma seelikut tõstmata.

Möök ja müts tuleb visata rohkem ukse alla. Või siis lükata

jalaga nurka. Kuid nad on noored näitlejad ja ei tule selle peale.

Körtsis tekib pimedas stiihiline löömine. Keegi ei tea, kes kedagi

lööb. Muusikas on ettenähtud äge lööming.

See on õige, kõik ootavad Tantsilt head. Carmenit - kuid ta on alles veely väga laiali valgunud. Töö temaga peab jätkuma. Puudub alltekst. Krumm on minu meelest väga hea. Alltekstiga ja mõtle näitleja. Orav on tõmmanud endale mingi kesta ümber - on poosid. Kuid sellest ta saab üle.

Sm. M a a s i k: Kas sm. Roolaid ei võtaks Tautsiga veelkord kulminais^{s.00}tiinikohad läbi, et ta ei paneks kogu jõudu korraga välja vaid jääks jõudu ka keskmise registri jaoks.

Sm. V ä l j a o t s: Mina ei lavasta enam ühtki lavastust, kui ei ole silda.

Sm.N. J ä r v i: Orav väga palju venitab. Koorigiartistid mängivad liiga palju, et lauls^u enam üldse ei kuule. Sagimine peaks olema ökonoomsem. Minu meelest on see siiski suur saavutus, mis noored tegid ja iga etendusega see siiski paraneb. Tauts on veel praegu liiga kinni. Kuid see siiski tuleb. Intonatsioonilt oli ta täna kõrgem. Krumm seevastu aga madalamalt. Ilmse võsimuse tunnused. Haamer on väga kinni oma õpitud partiis. Muusikalist volavust on veel vähe, kuid kuju lõi ta hea. Orav on laval liiga akadeemiline, poosi on palju. Ta ei arvesta dirigenti. Peaks tunnetama muusikat. Räästas on tubli. Samuti ka Pai. Tertsett ei laula hästi. Voites laseb põikpäiselt edasi, puudub tunnetus, ei arvesta teisi.

O t s u s: Lubada "Carmen" esietendusele sama koosseisuga, mis viimasel, 26. juunil mängib Üppis.

Koosoleku juhataja:

Protokollija:

Metsos